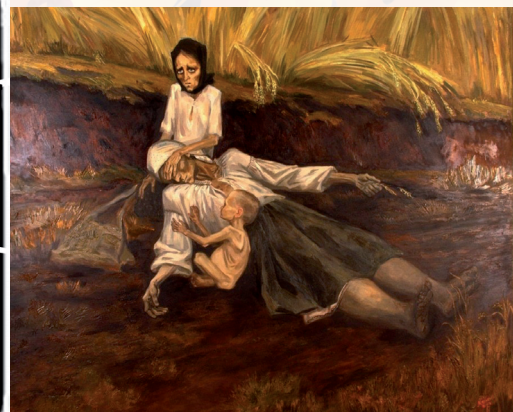

ГОЛОДОМОР В УКРАЇНІ

Голодомор 1932 – 1933 років – це одна з трагічних сторінок історії України. Історична пам'ять є дуже важливою як для нашого народу, так і для нашого Уряду, оскільки він є відповідальним перед народом за проведення своєї політики у всіх сферах життя.

Голодомор довго замовчували, лише з 1987 р. почали відкрито говорити про цю трагедію. Фактично навіть до початку 2000-х років ця трагедія трактувалася просто як «голод». І лише у травні 2003 р. Верховна Рада України визначила голодомор 1932 – 1933 рр. як акт геноциду проти українського народу, а 28 листопада 2006 р. прийняла Закон України «Про Голодомор 1932 – 1933 років в Україні», яким його визнано геноцидом українського народу.

Сталінська карально-репресивна система, провідниками якої були В. Молотов, Л. Каганович, С. Косіор, П. Постишев, В. Чубар, Г. Петровський, П. Любченко і В. Балицький, задовольняючи потреби колективізації та індустріалізації, будь-якими засобами намагалася вилучити в українського селянина не лише хліб, а й усе те, що було ним вироблено. Для підкорення українського населення, яке чинило найбільший опір державній політиці у сільському господарстві, штучно створений голод став надзвичайно дієвою каральною акцією. Особливо це стосувалося українських селян, що склали майже 88% жителів сіл. Центральне й місцеве партійне керівництво намагалася знищити українське село та його населення, розуміючи їхню провідну роль у національно-визвольному русі, збереженні національного духу і традицій.

Про це свідчать багато різних постанов радянської влади, що передбачали арешти, розстріли або ув'язнення на 10 років, зокрема постанови Харківського обкому КП(б)У від 14 листопада 1932 р. «Про припинення заводу товарів на село та про по-

рядок подальшого постачання промисловими товарами районів і сіл, що не виконують план хлібозаготівель» з виховною метою; Раднарком УРСР і ЦК КП(б)У від 6 грудня 1932 р. «Про занесення на „чорну дошку“ сіл, які злісно саботують хлібозаготівлі», за якою було заборонено підвезення товарів до цих сіл, державної торгівлі тощо, тобто встановлена тотальна блокада в Україні; ЦК ВКП(б) та РНК СРСР від 14 грудня 1932 р. «Про хлібозаготівлі на Україні, Північному Кавказі та у західних областях», у якій говорилося про ув'язнення саботажників у концентраційні табори, розстріл та виселення усіх жителів станиці Полтавської, що знаходилася на Північному Кавказі, як одного з «українізованих» районів, де мешкали «буржуазно-націоналістичні» елементи, на північ

СРСР. Поряд із тим, ухвалою ЦВК СРСР від 2 грудня 1932 р. було запроваджено паспортну систему, але селяни паспортів не отримували, їм заборонялося виїздити за межі своїх сіл. Втікачів під конвоєм повертали додому. По суті, українські селяни ставали «радянськими кріпаками» і були приречені на голодну смерть.

Тих партійних діячів, які не підтримували лінії партії, виключали з лав комуністичної партії, арештовували, висилали, розстрілювали як «саботажників». Таким чином, було узаконено свавілля, крадіжки, грабж як державними, так і місцевими органами влади селянських господарств в Україні.

Незважаючи на звіти з районів України про тяжкий стан та вражаючі факти голоду, смертності, канібалізму й труподства, за офіційними даними голод в Україні заперечувався. Навіть тих селян, які голодували, зараховували до ледарів, злодіїв та дармоїдів.

Наслідки тих років були жахливими для сільськогосподарської галузі України, а особливо для генофонду українського народу. На цей час остаточно не встановлено кількість жертв голодомору, вона може сягати понад 7 млн осіб, лише в одній Харківській області втрати складають 1,5 млн населення.

В Україні ще живуть люди, які пам'ятають ту страшну трагедію. Але з кожним днем втрачається наша жива історія. Іноді вони, особливо ті, які на той час були дітьми і виховувалися у сім'ях високопоставлених службовців та отримували непоганий пайок, навіть не усвідомлювали тих масштабів голодомору і його штучний характер.

Ми масмо низько вклонитися нашим співвітчизникам, які протистояли сталінському терору і загинули від штучно влаштованого голоду.

Н.П. Олешко,
доц. каф. українознавства